

«Vallahi biz isteyeniy veya görev almada gözü olanı yönetici yapmıyoruz.»

Ebû Mûsâ el-Eş'arî -radiyallahu anh- şöyle dedi: Amcamın oğullarından ikisiyle Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in huzuruna girmiştim. Onlardan biri: Yâ Rasulallah! İdaresini Allah -Azze ve Celle-'nin sana verdiği görevlerden birine bizi yönetici tayin et, dedi. Öteki amcaoğlu da bunun benzeri bir şey söyledi. Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu: «Vallahi biz isteyeniy veya görev almada gözü olanı yönetici yapmıyoruz.»

[Sahih Hadis] [Muttefekun Aleyh]

Bu hadis; idareciliği isteyen ve kendisinde görev hırsı olan kimsenin idareci yapılmasının yasaklanması hakkındadır. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-, iki adam Allah'ın idaresini ona verdiği işte kendilerini yönetici yapmasını istedikleri zaman şöyle buyurdu: «Vallahi biz isteyeniy veya görev almada gözü olanı yönetici yapmıyoruz.» Yani, yönetici olmayı isteyen ve bunda hırslı olanı idareci yapmayız, demektir. Onun bu konudaki hırsının sebebi kendi nefsi için bir liderlik elde etmek olup, halkı ıslah etmek olmayabilir. Bu töhmetle suçlanma ihtimali varken Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- yöneticiliği isteyeniy bundan menetmiş ve şöyle buyurmuştur: «Vallahi biz isteyeniy veya görev almada gözü olanı yönetici yapmıyoruz.» Bu hadisin konusunu Abdurrahman b. Semura -radiyallahu anh-'ın Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in; «İdareciliği isteme! Eğer sana istemeden verilirse sana yardımcı olunur. Ama sen istediğinde sana verilirse üzerine sorumluluk biner.» Hadisi pekiştirmiştir. Eğer biri devlet başkanından kendisini bir beldeye, içinde geniş düz arazilerin bulunduğu bir bölgeye ya da benzeri yerlere bunun için ehil olsa dahi yönetici tayin etmesini isterse, onu yönetici tayin etmemesi gerekir. Aynı şekilde yine birisi kadı olmayı isteyerek hüküm konusunda yetkili olan adalet bakanı gibi birine beni filanca bölgeye kadı tayin et derse, o kimse görevlendirilmez. Ancak bir bölgeden başka bir bölgeye naklini isterse bu hadisin konusuna dahil değildir. Çünkü o daha önce görevi üstlenmiş fakat başka bir yerde olmayı istemiştir. Ancak niyetinin ve kastının bu (istediği) bölge ehli üzerine liderlik ve otorite sağlamak ise biz de onu engelleriz. Çünkü ameller niyetlere göredir. Eğer bir kişi şöyle derse Yûsuf -aleyhisselam-'ın azize söylediği řu sözünü karşısında nasıl cevap vereceksiniz: (Beni ülkenin hazinelerine tayin et! Çünkü ben (onları) çok iyi korurum ve bu işi bilirim).(Yûsuf Suresi: 55) Biz řu iki cevaptan birini veririz. Birincisi: Usulcülerin řu kuralı gereği; "Bizden öncekilerin kuralları eğer bizim şeriatimizde tersine bir hüküm yok ise bizimde kuralımızdır" bizden önceki şeriatin bir hükmü bizim şeriatımıza ters düşerse bizim şeriatımıza itimat edilir. Bu konuda bizim şeriatimizde bunun tersine bir hüküm gelmiştir: Biz yöneticiliği isteyeniy yönetici tayin etmeyiz. İkincisi: Yûsuf -aleyhisselam- malın zayı olduğunu, ihmal ve oyun oynandığını gördü ve ülkeyi bu usulsüzlükten kurtarmak istedi. Bunun gibi durumlarda hedef kötü idarenin ve işlerin ortadan

kaldırılmasıdır. Bunda bir sakınca yoktur. Örnek olarak bir bölgede idareci idareyi zayi etmiş ve halkı da ifsat etmiş ise bu iş için yöneticiliği isteyen kimseden başkası bulunmazsa, devlet başkanından kendisini o bölgeye yönetici tayin etmesini isteyebilir ve ona der ki; o beldedeki şerri uzaklaştırmak için beni bu beldeye idareci yap! Bunda kurallara uyma bakımından bir beis yoktur. Osman b. Eb'il-Âs hadisi: O Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e dedi ki: Beni kavmime namaz kıldırmak için imam yap! Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- dedi ki: «Sen imamlarısın.» Bazı alimler dediler ki, hadis hayırda imamlık talep etmenin caiz olduğuna delalet ediyor. Allah'ın vafettiği Rahman'ın kullarının duasında onların şöyle dediği varid oluyor:(Beni müttakilere imam/önder kıl) (Furkan Sûresi:74) Bu, hoş görülme yen önderlikten değildir. Bu yasak; kendisine yardım edilmeyeceği ve verilmeyi hak etmediği durumda olup dünya liderliğini istemek hususundadır.

<https://sunnah.global/hadeeth/tr/show/3517>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

